

An aerial photograph of a city, likely Helsinki, taken from a high vantage point. The city is densely packed with buildings of various colors and heights. The sky is a mix of orange, yellow, and grey, indicating a sunset or sunrise. The water is visible in the lower left corner.

MOTIVA

Energiatehokkaat hankinnat kiinteistönhoito- ja siivouspalveluissa

Markkinavuoropuhelutilaisuus

27.5 klo 9-11

Ohjelma

09.00 Tilaisuuden avaus

09:10 Kriteerikehityksen taustaa ja kriteerien esittely,
Veli-Matti Virtanen, Motiva Oy

09:30 Keskustelua kriteereistä

10:45 Eteneminen, kriteerien kommentointi ja julkaisuaikataulu

11:00 Tilaisuus päättyy

Tilaisuuden tavoitteet

Keskustella kiinteistönhoito- sekä siivouspalveluihin liittyvistä kriteeriehdotuksista:

1. niiden käytettävyydestä,
2. todentamisesta ja
3. vaikuttavuudesta.
4. Muista kriteeriehdotuksista

Tilaisuuden ja energiatehokkuuskriteerit mahdollistaa Energiavirasto

Kriteeripankki

- Motivan tarjoama **maksuton, kaikille avoin** palvelu, josta voi hakea vastuullisuuskriteereitä julkisiin hankintoihin.
- Helpottaa julkisissa kilpailutuksissa sovellettavien vastuullisuuskriteerien löytämistä ja käyttöä. Kriteerien käyttö on vapaaehtoista.
- Kriteeripankin kehitystä ovat rahoittaneet työ- ja elinkeinoministeriö sekä maa- ja metsätalousministeriö.
- Vastuullisuuskriteerien kehitystä tehdään eri hankkeissa ja useiden eri tahojen toimesta.
- **www.kriteeripankki.fi**

KRITERIPANKKI
Vastuullisuuskriteereitä julkisiin hankintoihin

Language Haku Valikko

Hae vastuullisuuskriteereitä

Kriteeripankista voit hakea hankinnoissa sovellettavia vastuullisuuskriteereitä hankittavan tuotteen tai palvelun sekä hankinnassa huomioitavan vastuullisuustavoitteen perusteella. Kriteereitä voit hakea myös omilla hakusanoilla kuten luomu, joutsenmerkki, green deal tms.

Tuotekategoria Vastuullisuustavoite Hae hakusanalla

Valitse Valitse Kirjoita hakusana

HAE KRITEREITÄ

NÄIN TEET VASTUULLISIA HANKINTOJA

Kriteeripankista löydät hankinnoissa sovellettavien vastuullisuuskriteerien lisäksi tietoa eri tuotteiden ja palveluiden ympäristövaikutuksista. Nämä tiedot auttavat mahdollisimman vaikuttavien kriteerien valinnassa. Tutustu huolella myös kriteerien käyttöä koskeviin ohjeisiin.

Ravitsemuslaatu: Leipä

Rasva: enintään 5,0 g /100 g tai jos rasvaa 5,1 – 7,0 g/100 g, tyydyttynyttä rasvaa enintään 20 % rasvasta
Sokerit: enintään 7,0 g/100 g
Kuitu: vähintään 6,0 g/100 g
Suola: enintään 0,90 g/100g

Todentaminen

Sydänmerkki tai muu todentaminen, joka osoittaa tarjottavan tuotteen täyttävän kriteerin vaatimukset, esimerkiksi tuoteseloste ja/tai ravintoarvolaskelma.

Perustelu

Kriteeri on linjassa ravitsemus- ja ruokailusuositusten ravitsemuslaatu-kriteereiden kanssa. Taustalla on tutkimustieto ruuan ravitsemus- ja terveysvaikutuksista.

Kriteerin tiedot

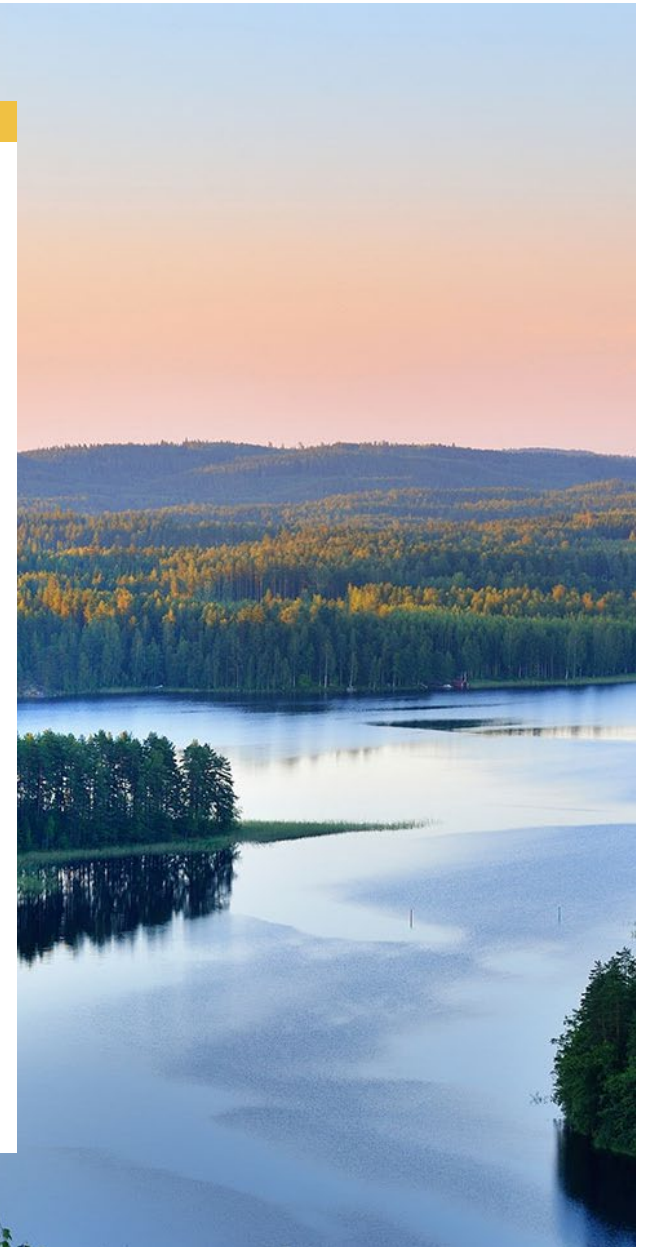
Luotu	Julkaisija
30.5.2023	Suomen Sydänliitto, Diabetesliitto ja VRN
ID	Kieliversiot
153	FI
Vastuullisuustietoa	Versio
Ravitsemuslaatu	1

Kriteereistä löytyvät tiedot

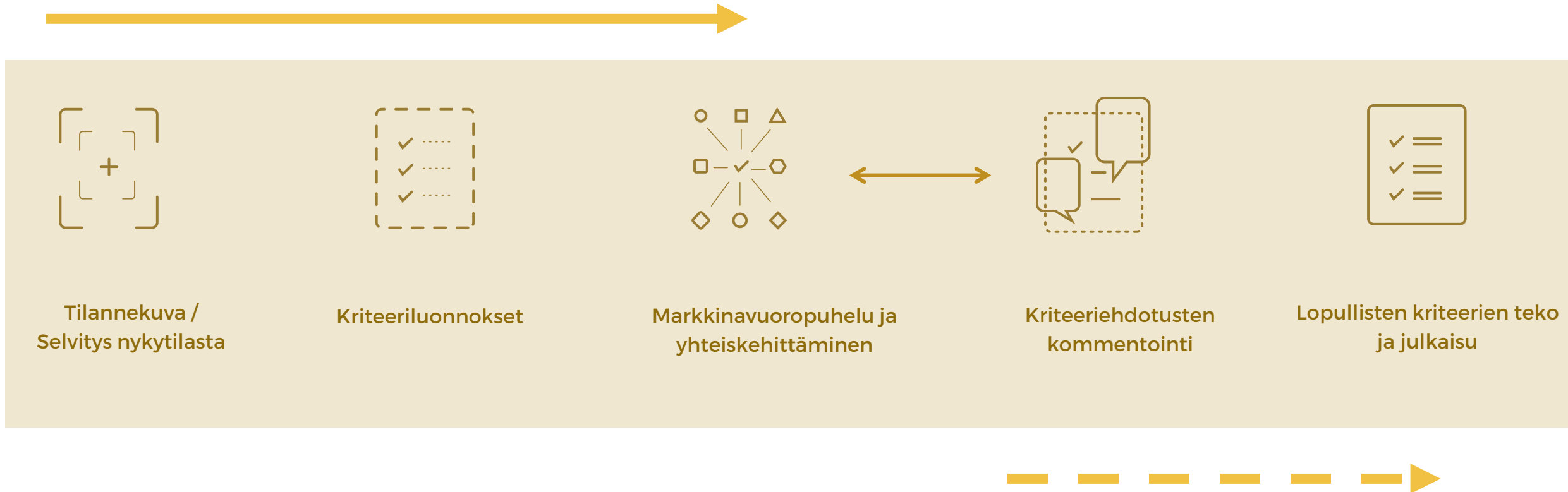
- Kriteerin taso: edelläkävijä vs. perustaso
- Kopioitava kriteeriteksti
- Todentamistapa
- **Perustelut**, mihin vaatimus vaikuttaa tai miksi se on hyödyllinen
- Julkaisuaajankohta
- Julkaisija
- Kriteerin ID (rajapintahakuja varten)
- Palautemahdollisuus
- Linkit lisätietolähteisiin

Kriteeripankissa julkaistavat kriteerit ovat:

- Hankintalain mukaisia
- Markkinatilannetta vastaavia = Kriteerit täyttäviä tuotteita/palveluita saatavilla
- Markkinaa kannustavia
- Syrjimättömiä
- Todennettavia
- Vertailukelpoisia
- Hankinnan kohteeseen liittyviä

Kriteerien kehitysprosessi

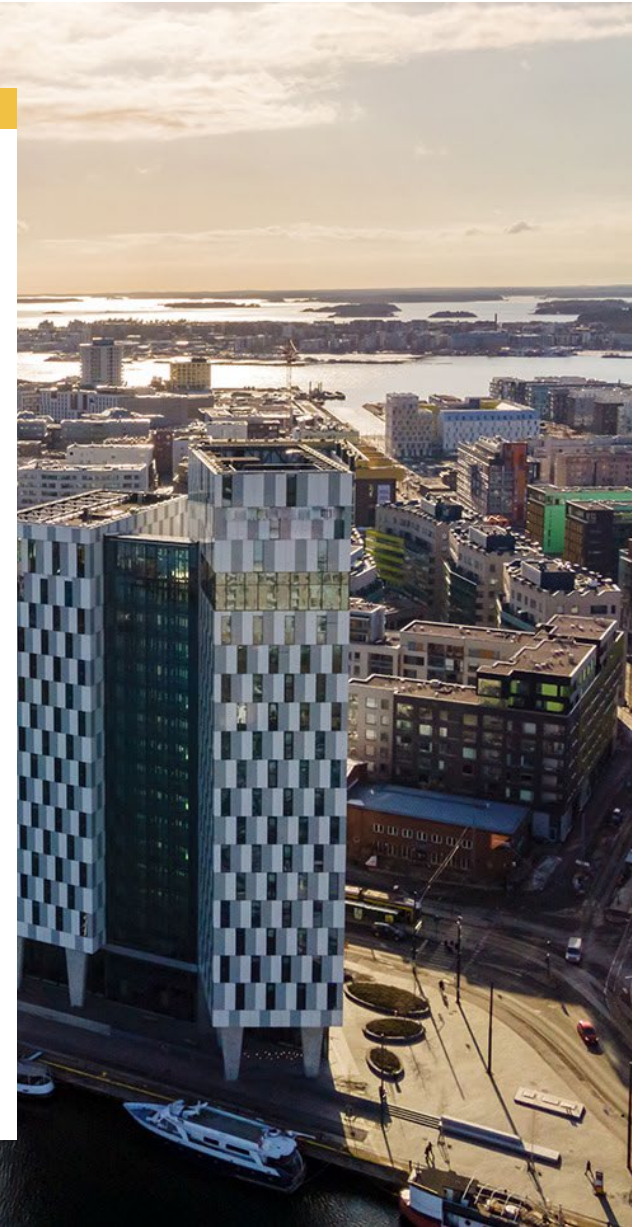

Taustaa kriteereistä

Julkiset tahot omistavat suuria kiinteistömassoja, mitkä kattavat laajoja ja monipuolisia tiloja, kuten kouluja, sairaaloita, virastoja, kirjastoja ja asuinrakennuksia.

Kiinteistöt vaativat säännöllistä ja ammattitaitoista ylläpitoa. Sisä- ja ulkoalueiden kunnossapito- sekä siivouspalvelut muodostavat suuren kokonaisuuden.

Kriteereillä pyritään vaikuttamaan palveluiden tuottamisen energiatehokkuuden.

Kriteeripäivitys

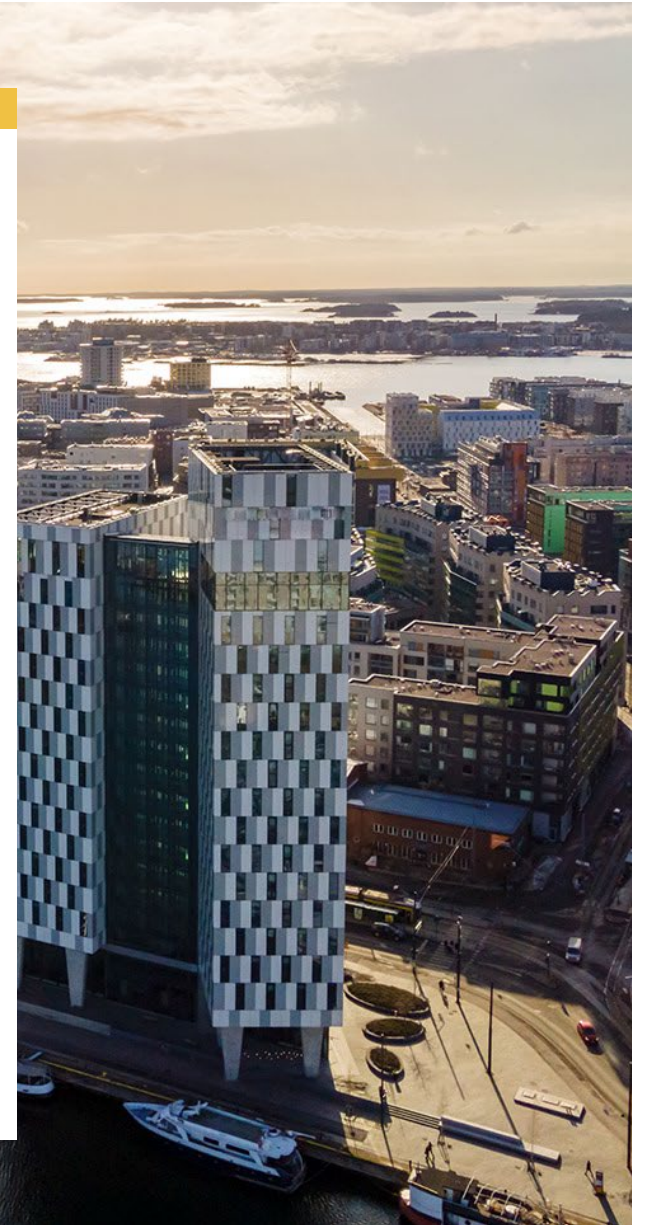
Kommenteilla olevat kriteerit pohjautuvat EU GPP-hankintakriteereihin.

Kriteeriluonnosten päivityksissä on huomioitu EU GPP-hankintakriteerien lisäksi muualla EU:ssa tehtyjä kiinteistönhoitoon ja siivouspalveluihin liittyviä julkisten hankintojen vastuullisuuskriteerejä.

Siivouspalveluissa keskitymme energiaa ja vettä säästäviin työmenetelmiin.

Kiinteistönhoidon kriteerit liittyvät ulkoalueiden hoidossa käytettäviin työkaluihin ja laitteisiin, sekä henkilökunnan liikkumiseen.

Kiinteistön energiankäyttöön vaikuttaminen tunnistettiin haastavammaksi kokonaisuudeksi, mutta olemme avoimia keskustelulle sekä erilaisille kriteeriehdotuksille.

Siivouspalvelut

Energiaa säästävät työmenetelmät

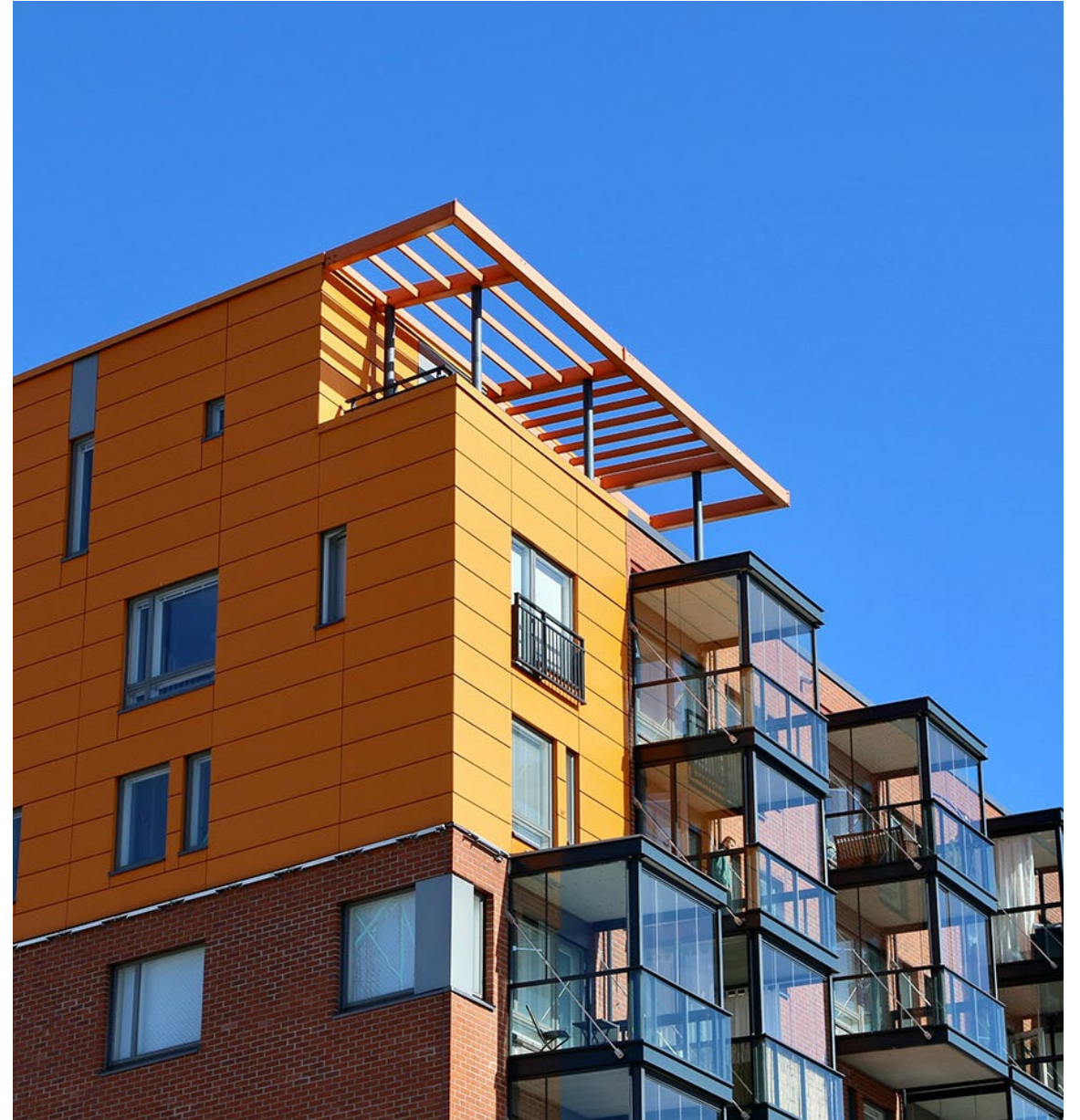
Kriteeri	Henkilöstön koulutuksessa sekä työtehtäviin perehdytyksessä tulee huomioida seuraavat energian ja veden säästöön liittyvät työmenetelmät: Energiansäästö: • Henkilöstö on koulutettava käyttämään tuotteiden laimentamisessa kuumentamatonta vettä, ellei tuotteen valmistaja toisin määrää. • Henkilöstö on koulutettava tarpeen mukaan käyttämään asianmukaista ohjelmaa ja lämpötilaa sekä teollisuuskäyttöön että kotitalouskäyttöön tarkoitetuissa pyykinpesukoneissa. • Henkilöstö on koulutettava tarpeen mukaan sammuttamaan valot tehtävien suorittamisen päätteeksi. • Henkilöstö koulutetaan hyödyntämään siivouksessa käytettävien laitteiden ECO-tilaa, mikäli laitteessa on sellainen. • Henkilöstön tulee tehdä ja raportoida sisäilmahavaintoja mahdollisista lämpö- ja energiahäviöistä. Vedensäästö: • Henkilöstö on koulutettava käyttämään mahdollisuuksien mukaan mikrokuitutuotteita veden ja puhdistusaineiden käytön minimoimiseksi.
Taso	Perustaso
Todentaminen	Tarjoajan vakuutus vaatimuksen täytymisestä (kyllä/ei)
Ehdotus sopimuksen seurannasta	Tarkistetaan sopimuskauden alussa sekä vuosittain yhteistyöpalaverissa.

ISO 14001 -standardin mukainen ympäristöasioiden hallinta

Kriteeri	Palveluntuottajalla on käytössään ISO 14001 -standardin mukainen ympäristöjärjestelmä tai vastaava.
Taso	Edelläkävijätaso
Todentaminen	Palveluntuottaja toimittaa ISO 14001 standardin mukaisen sertifikaatin tai todentaa vaatimuksen täyttymisen muulla asianmukaisella tavalla esimerkiksi riittävä kuvaus ympäristöasioidenhallintajärjestelmästä.

Kysymys: Voisiko ISO 14001-standardin mukaista tai vastaavaa ympäristöjärjestelmään vaatia myös kiinteistönhoitopalveluja tuottavalta yritykseltä?

Kiinteistönhoito

Vaatimus palvelun tuottamiseen käytettävien henkilö- ja pakettiautojen käyttövoimasta

Kriteeri	Palvelun tuottamiseen käytettävän henkilöstön sekä työkalujen ja -laitteiden kuljetuksessa käytettävistä henkilö- tai pakettiautoista 25/50 prosenttia käyttää ainoana käyttövoimanaan sähköä.
Taso	Perustaso / Edelläkävijätaso
Todentaminen	Tarjoajan vakuutus vaatimuksen täytymisestä (kyllä/ei) Palveluntuottaja toimittaa sopimuskauden alussa tilaajalle ajoneuvoluettelon, joka sisältää yksilöivät tiedot ajoneuvojen käyttövoimasta. Jos kalustoa vaihdetaan tai lisätään sopimuskauden aikana, tulee palveluntuottajan ilmoittaa toimittaa viipymättä päivitetty ajoneuvoluettelo. Myös luetteloon myöhemmin lisätyn ajoneuvon tulee täyttää määritellyt ajoneuvovaatimukset siten, että kriteerin vaatimukset täyttyvät.

Kysymys: Onko perus- ja edelläkävijätason prosenttivaatimukset (25 % / 50 %) liian vaativia?
Voiko vaatimusta hyödyntää myös siivouspalveluissa?

Sähköiset työkalut ja pienkoneet

Kriteeri	Huoltotehtävissä käytettävien alle 4 kW tehoisten käsikäyttöisten ja kannettavien työkalujen ja pienkoneiden on oltava sähkökäyttöisiä.
Taso	Edelläkävijätaso
Perustelu ja ohjeet	Kriteeri ei koske liikkuvia pienkoneita kuten ruohonleikkureita, vaan käsikäyttöisiä ja kannettavia työkaluja ja pienkoneita, kuten sahoja, puhaltimia, trimmereitä tai raivaussahoja.
Todentaminen	Tarjoajan vakuutus vaatimuksen täytymisestä (kyllä/ei)

Kysymys: Kriteerillä pyritään ohjaamaan pienten huoltotehtävissä käytettävien työkalujen (sahat, puhaltimet, trimmerit) käyttövoimaa. Onko kriteerin tehoraja tai määritelmä harhaanjohtava tai epäselvä?

Liikkuvien työkoneiden päästöluokka (Perustaso)

Kriteeri	Kaikkien palvelun toimittamisessa käytettävien liikkuvien työkoneiden on täytettävä Stage III A-päästöluokan vaatimukset. Vaatimuksen voi täyttää myös kalustoon jälkiasennetuilla pakokaasunkäsittelylaitteistoilla.
Taso	Perustaso
Perustelu ja ohjeet	Stage-päästöluokat säätelevät työkoneiden haitallisia pakokaasupäästöjä. Etenkin rakennetussa ympäristössä koneiden päästöillä voi olla merkittävä ilmanlaatua heikentävä vaikutus. Stage III A -päästövaatimus on tullut käyttöön vaiheittain vuosina 2006-2008. Päästöluokka ei koske alle 19 kW tehoisia koneita, joten hankintayksikön tulee sallia niille alempi päästöluokka. Kunnossapidon alueurakoissa on usein hyvä olla talvikunnossapidon vuoksi väliaikaisen varakaluston salliva lause. Varakaluston sallittu käyttöaika tulee sovittaa kunnossapitosopimuksen keston ja luonteeseen.
Todentaminen	Tarjoajan vakuutus vaatimuksen täytymisestä (kyllä/ei) Palveluntuottaja toimittaa sopimuskauden alussa tilaajalle kalustoluettelon, joka sisältää yksilöivät tiedot kalustosta.

Liikkuvien työkoneiden päästöluokka (Edelläkävijätaso)

Kriteeri	Kaikkien palvelun toimittamisessa käytettävien liikkuvien työkoneiden on täytettävä Stage V-päästöluokan vaatimukset. Vaatimuksen voi täyttää myös kalustoon jälkiasennetuilla pakokaasunkäsittelylaitteistoilla. Kriteeri ei koske ajettavia lakaisukoneita (compact sweeper).
Taso	Edelläkävijätaso
Perustelu ja ohjeet	Stage-päästöluokat säätelevät työkoneiden haitallisia pakokaasupäästöjä. Etenkin rakennetussa ympäristössä koneiden päästöillä voi olla merkittävä ilmanlaatua heikentävä vaikutus. Stage V -päästövaatimus on tullut käyttöön vuonna 2019-2020, ja koskee kaiken tehoisia koneita. Haja-asutusalueilla ja haastavammassa markkinatilanteessa myös matalampi päästöluokkavaatimus on hyvä kriteeri. Kunnossapidon alueurakoissa on usein hyvä olla talvikunnossapidon vuoksi väliaikaisen varakaluston salliva lause. Varakaluston sallittu käyttöaika tulee sovittaa kunnossapitosopimuksen keston ja luonteeseen.
Todentaminen	Tarjoajan vakuutus vaatimuksen täytymisestä (kyllä/ei) Palveluntuottaja toimittaa sopimuskauden alussa tilaajalle kalustoluettelon, joka sisältää yksilöivät tiedot kalustosta.

Kysymys: Onko vaatimus Stage V-päästöluokasta liian vaativa?

Sähköiset liikkuvat työkoneet (Edelläkävijätaso)

Kriteeri	Vähintään 20/40 prosenttia palvelun toimittamisessa käytettävistä liikkuvista koneista ja laitteista käyttää ainoana käyttövoimanaan sähköä.
Taso	Perustaso / Edelläkävijätaso
Todentaminen	Tarjoajan vakuutus vaatimuksen täytymisestä (kyllä/ei) Palveluntuottaja toimittaa sopimuskauden alussa tilaajalle kalustoluettelon, joka sisältää yksilöivät tiedot kalustosta.

Kysymys: Onko perus- ja edelläkävijätason prosenttivaatimukset (20 % / 40 %) liian vaativia?

Kriteeriehdotus: Kiinteistön energiatehokkuuden huomiointi kiinteistöhoitopalveluissa

Kysymys: Miten kiinteistön energiankäyttöön voidaan vaikuttaa kiinteistöhoitopalveluiden hankinnassa?

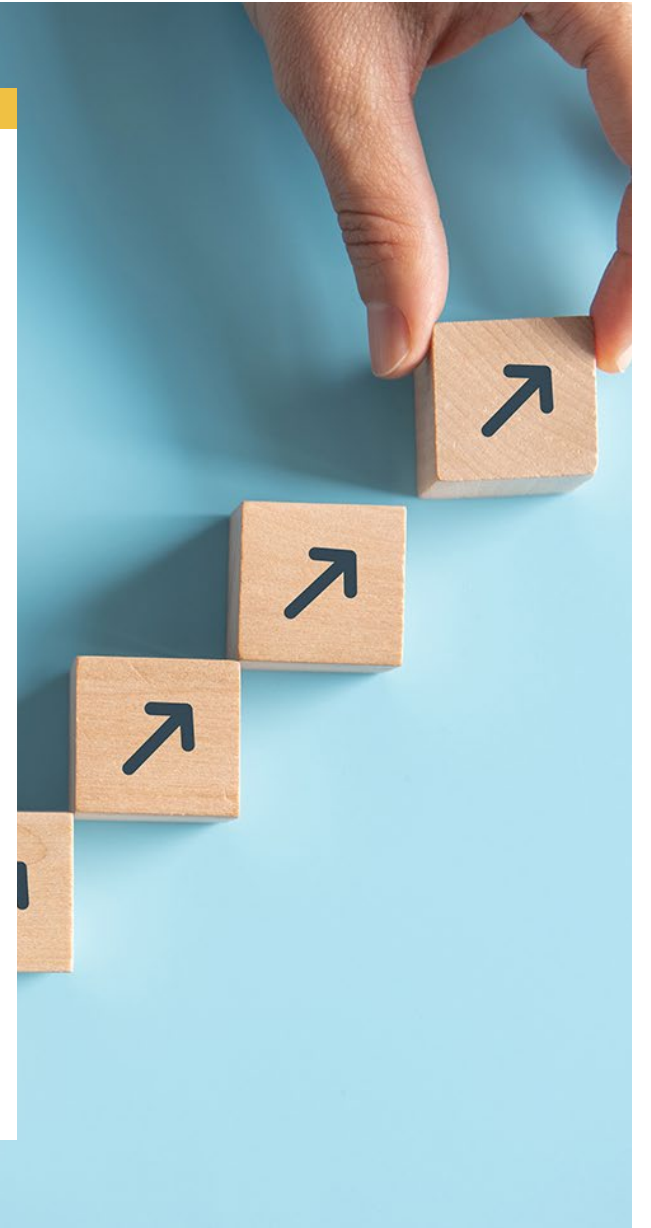
Voitaisiinko kiinteistöjen energiankulutusta valvoa ja kehittää sopimalla säännölliset raportointitilaisuuudet kiinteistönhoidon sekä kiinteistön omistajan välillä?

Raportointitilaisuuksissa keskusteltaisiin kiinteistöjen energian toteutuneesta kulutuksesta, sen kehittymisestä ja muutokset aiheutuneista syistä, sekä luotaisiin yhteisiä tavoitteita kiinteistön energiankäytön pienentämiseksi?

Kriteeriehdotus: Vuosittaisessa seurantapalaverissa palveluntuottaja esittää, mitkä kiinteistön hoitoon ja olosuhteiden ylläpitoon liittyneet tapahtumat ovat aiheuttaneet muutoksia kiinteistön energiankulutuksessa ja miten energiankulutus on muuttunut kiinteistössä vuoden aikana. Tällaisia tapahtumia ovat esimerkiksi erilaiset laiterikot tai muutokset kiinteistöautomaatiojärjestelmän asetuksiin. Seurantapalaverissa sovitaan yhteisistä toimenpiteistä, miten kiinteistöjen energiankulutusta pyritään pienentämään jatkossa sopimuskauden aikana.

Vapaa sana, uudet kriteeriehtotukset

Puuttuuko mielestänne listalta jokin kriteeri?

Seuraavat toimenpiteet

Eteneminen, kriteerien kommentointi ja julkaisuaikataulu

Motiva kehittää kriteerejä kommenttien perusteella. Kriteerit tulevat markkinavuoropuhelun jälkeen kirjallisesti kommentoitavaksi.

Mikäli kriteerien sisältöön tulee merkittäviä muutoksia, Motiva järjestää tarvittaessa uuden kommentointikierroksen.

Lopulliset kriteerit julkaistaan kriteeripankissa syksyllä 2025.

Hankkeen tuloksia esitellään energiatehokkaiden hankintojen ajankohtaiswebinaarissa syksyllä 2025.

Kiitos!

MOTIVA

Elina Silvola

Taneli Varis

Veli-Matti Virtanen

motiva.fi

